www.svoboda-news.com

Published and distributed under permit (No. 701), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. ЧИСЛО 10. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПЯТНИЦЯ, 14-го СІЧНЯ, 1921. — VOL. XXIX. No. 10. JERSEY CITY, N. J., FRIDAY, JANUARY, 14, 1921. — THREE CENTS

Америка будує найбільшу фльоту в світі.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Міністер фльоти Деніелс виступав нині перед Фльотним Комітетом Палати Послів і предложив йому повний обрав теперішнього та будучого стану фльоти Злучених Держав, Англії та Японії.

Хоч на думку міністра фльоти, не все можливо відповісти ясно на питанє, яке становище займає американська фльота серед фльот світа, так як зібрані дані не все точні, передовсім, о скільки відносяться до кораблів, котрих будова лиш що мала початися, та все таки приблизний образ можна мати.

Міністер заявив, що коли Америка покінчить в 1921 році будову своєї фльоти після предложених плянів, тоді вона буде дорівнювати Англії великими кораблями та їх гарматами, але буде значно слабша від Англії щодо менчих, легких кораблів, а незначно слабша під зглядом підводних лодок та воздушних машин.

Що-ж до порівнання американської фльоти з японською, то Злучені Держави будуть перевищати Японію півтрета рази щодо загального числа тон. Коліб однак Японія побудувала всі ті кораблі, котрі правительство тепер пропонує, але ще не ухвалило будувати, то й тоді японська фльота буде півтора рази слабша від американської.

Генерал за зменченнем збroєнь.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Генерал Паскер Г. Блис, виступаючи перед Фльотним Комітетом Палати Послів, заявився за зменченнем збroєнь.

Він казав, що Америка повинна скликати світову конференцію великих держав в цілі обговорення сеї справи. Та конференція булаби вже тим добра, що вона відкрилаби „будучу Німеччину", тобто державу, що волить зброїтися і покладатись в межидержавних справах на силу оружа.

Генерал заявив, що він виніс враженнє з розмов з европейськими політиками та генералами, що в світі панує загальне бажанне мира, але він зараз додав, що Америка не розброїть ані одного жовніра ані одного корабля, поки не прийде до виразної умови межи державами.

Він говорив: „Наша теперішня цивілізація не може вже видержати більших зусиль на військові збroєння. Світова війна підорвала сили світа. Нова війна підорве їх ще більше. Страх є основою военних приготовань. Нам треба трактувати справу збroєнь по бізнесовому: нам треба наперед рішити, чи є яка дійсна основа до страху, що причиняє військові морські збroєння.

„Мене обходить не те, що думають міністри різних держав, але те, що думають народні маси, котрі платять податки".

Убитте американського офіцира у Владивостоку.

ТОКІО, Япан, 11. січня. — З Владивостока доносить, що головного машиниста американського крукляка Олбані постріляв японський жовнір, як він вертав до свого корабля о годині 4-тій рано. Моряк скоро потім помер.

Занепокоєннє в Злучених Державах і Япані.

ВАШИНГТОН, 12. січня. — Убитте американського офіцера поручника Ворена Г. Лендгона японським жовніром викликало значне занепокоєннє в урядових кругах. Занепокоєннє зросло ще більше, коли прийшли перші вісти про подію, а головно, як адмірал азійської фльоти доніс, що пор. Ленгдон, коли до нього стріляв японський жовнір на варті, був в повнім уніформі і був постріляний в плечі.

Подія сталаси дня 8. січня. Японський жовнір, котрий стріляв до Ленгдона, каже, що в ньому повстало підозріннє до чужинця, котрий держав в руках ручну лямпочку. Він почав бічи до нього через вулицю і кричати, щоби задержався, але той почав до нього стріляти, як лише вартовий підійшов до нього близше. На стріли чужинця вартовий відповів стрілами з рушниці, а коли чужинець віддав ще два вистріли, вартовий стрілив ще раз. Вартовий каже, що тепер він побіг по сторожу, але чужинця за той час не стало.

Пор. Ленгдон перед смертю, котра наступила кілька годин пізнійше, зложив таке свідоцтво: Він вертав до корабля, шукаючи дороги ручною лямпочкою. Нагло, коли він опинився на хіднику, на другій стороні вулиці від головної квартири японської дивізії, японський військовий сторож підбіг до нього через вулицю, з багнетом, наложеним до атаку. Він задержався, як доки Японець не спитав: „Американський?" Ленгдон потакнув і почав іти дальше. Як увійшов шість кроків, японський жовнір стрілив до нього, і куля поцілила його в плечі. На се він обернувся і віддав два револьверові стрілн. Сторож позволив йому вернутися спокійно на корабель.

Японці роблять зусилля, щоби полагодити прикрий інцідент. Ріжні японські власти, військові та цивільні, складають американським властям condolenції з того приводу. Американський міністер фльоти видав про се урядовий комунікат.

КАЛЄНДАР „ДНІПРО" — НА РІК 1921 — 55 ІЛЮСТРАЦІЙ

Богатий змістом, з численними ілюстрацїями і прикрасами, друкований в трех кольорах, дуже старанно виконений.

ЦІНА ПРИМІРНИКА $1.00.

Замовлення висилайте на адресу: "SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J.

ФАБРИКАНТИ ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ ПРОТИ ЮНІЇ.

ШІКАГО, 12. січня.—Все-американська конференція стейтових товариств фабрикантів, на котрій були представителі з 22 стейтів, ухвалила резолюцію, котрою фабриканти зобовязалися помагати собі взаїмно в боротьбі за „отвертою шапою".

Резолюція каже, що фабриканти признають за основне право кождого человіка, працювати, коли йому подобаєть ся, для кого йому подобаєся, і під якими він хоче умовами, на основі умови межи ним а його роботодавцем, та що ніхто посторонний (під „постороним" фабриканти розуміють робітничу юнію) не має права вмішуватися у відносини межи робітником та фабрикантом.

Сей плян нанимання робітників фабриканти називають американським пляном, і вони резолюцією зобовязуються піддержувати „отверту шапу", помагати собі в боротьбі за неї, та провадити пропаганду серед робітників, купців, банкирів, професійних людий та взагалі серед цілої суспільности за „отвертою шапою".

В другій резолюції фабриканти домагаються відкликання дотеперішних контрактів межи зелізницями та робітниками.

Ухвалено також резолюцію, протестуючу проти такого обмежування імміграції, яке не бере під увагу, чи імігрант надаєть до допущення.

ЮНІЯ В УМОВІ ПРИЗНАЄ „ОТВЕРТУ ШАПУ".

БОЛТІМОР, Меріленд, 12. січня. — Генрі Консборн і Ко., найбільша фабрика мужеської одежи в Болтимор підписала нині умову з юніею „Амалгамейтид Кловдінг Воркерс оф Америка", котра має обовязувати до 31. мая 1922 року, а котра признає фабрику за „отверту шапу". Заплата лишилася така сама.

ЗАГАЛЬНО-АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНГРЕС ПРАЦІ.

МЕКСИКО, 12. січня. — Мексиканські делегати знов просили все-американський Конгрес Праці, що тут відбуваеся, щоби Конгрес увадив протест проти заняття острова Гаіті Злученими Державами. Сподіються, що ся справа викличе горячу дебату, подібно як справа відношення межи різними республіками середної та південної Америки. Покинцо дебати ішли дуже млаво, головно тому, що всі промови треба було переводити на другі мови. По сали обрад розкинено богато відозв проти Гомперса, предсідателя Американської Федерації Праці та предсідателя Конгресу, в котрих кажеся, що Гомперс не представляе американських робітників

УСПІХИ ТУРКІВ ПРОТИ ГРЕКІВ В МАЛІЙ АЗІЇ.

ПАРИЖ, 12. січня. — Турецькі націоналісти проломились через грецький фронт в трох місцях. Вони загрожують Грекам знесеннем цілого їх фронту та випертем їх над беріг моря.

Мустафа Кемаль вспів тайним способом зібрати більші військові сили, які забрав з Вірмені проти Греків, котрих опір зломив сильним наступом. Він здобув значні засоби матеріялів.

ПОЛЬСЬКІ ЖОВНІРИ ОБРАБУВАЛИ, А ПОТІМ УБИЛИ УКРАЇНЦЯ, КОТРИЙ ПОВЕРНУВ З АМЕРИКИ.

Коли Іван Стус, родом зі Суходолу, гусятинського повіту, став вибиратися ще в 1919-ім році до старого краю, приятелі його радили йому почекати, поки в Галичині не успокоїться. Але Іван Стус конче хотів побачити рідний край, рідне село та троє дітий малолітних, що лишилися сиротами по матери, що померла через війну.

Се вже другим наворотом був він в Америці, і по шістьох роках тяжкої праці у фабриці дроту у Провіденс, в стейті Ровд Айленд, потрафив заощадити собі 5 тисяч долярів. Не значить се, що Іван Стус був скупий; він ніколи не жалував на громадське діло, і давав щедрі жертви на неодну публичну справу, а всяка збірка на запомогу старому краеви могла певно чисдити на щиру лепту з кровавої керквавиці Івана Стуса.

Іван Стус любив старий край, з котрого його біда загнала в далекий світ. Тому й тягнула його туди непоборима сила. Коли знакомі побачили, що не вдержуть його в Америці, радили йому хоч не брати усіх гроший зі собою. Чували вони про порядки в польській державі і переконували Стуса, щоби лишив більшу часть гроша в якім банку в Америці, припоручивши висилати собі гроші, як сього забажає; як вже сього не хоче, як вже бажає мати гроші в краю, під рукою, най перешле гроші до українського банку у Львові, — радили йому.

Але Іван Стус вірив більше в польську державу, як його приятелі. „Ет!" — відповідав він, махаючи рукою на знак, що не хоче слухати пустих казок, — „другі туди мільони везуть, а я буду боятися везти свою тисячку?"

Подався Іван Стус о польський пашпорт. Ждав кількинайшть місяців на відповідь від польського конзула. Дізвався відмовної відповіди, але грошій, котрі залучив на пашпорт, не діждався. Товариші його, уповажнені ним, видерли від польського конзуля шість долярів, загрозивши йому арештованнем.

Сталося се вже по відїзді Стуса з Америки, бо Стус готов ласкївою летіти до рідного краю, і не хотів чекати на шість долярів. Він готов був дарувати їх польському панови. Польські пани не так скорі до дарования; вони не дарують свого — ані чужого. Приїхав Іван Стус до подьської границі, станув на порозі держави, що загорнула його рідний край і уже міг дурити себе, що приїхав домів. І польські пани зараз на вступі стали його приготовляти до того, що ждало його в краю. Чи бачили вони, що Іванови Стусови віддулася камізелька, чи думали вони, що се заможний імігрант, чи може знали вони, що Іван Стус везе в „ремени безпеченьства на гроші" пару тисячів долярів, чи може хотіли повчити Івана Стуса про вагу польсько-петлюрівської згоди, — досить, що казали Стусови заплатити 50 долярів кари за те, що не мав польського пашпорту, але їхав на український.

Описав він свої пригоди товаришам в Америці в листі, котрий написав по приїзді домів. Обіцяв написати їм другий про все, що бачив в краю. Та не дїлався писати його. Написали уже про нього односельчани до своїх знакомих в Злучених Державах.

Писали, що Івана Стуса не стало в живих. Недовго по його приїзді до Галичини напали на його хату польські жовніри. Стали шукати по всіх усюдах за долярами. Не найшли, бо Іван Стус добре їх сховав. Стали його питати, де він сховав американські гроші. Іван Стус не подавався. Жовніри взялися його мучити. Аж під муками жовнірів признався, що закопав гроші в яму, котру викопав в коморі. Жовніри розкопали яму, і переконалися, що Іван Стус говорив їм правду. Найшли гроші, розділили межи себе, а Івана Стуса пробили багнетом.

НОВА ЗМЕНЬШЕНА АРМІЯ НІМЕЧЧИНИ.

Буде виносити лиш 100.000 мужа і буде добровольчою та оборонною.

БЕРЛІН, 12. січня. — Починаючи з новим роком Німеччина має мати на основі версальського мира нову армію, зложену з добровольців, у силі 100.000 війска, а в тім 4.000 офіцирів.

На підставі сих умов правительство Німеччини приготовляє закон для введення в житє, котре прилису про оборонну силу.

Новий закон дасть президентови німецької республіки повну контролю над обороною силу нації, в силі 10 дивізій.

На чоді нового генерального штабу німецької армії буде стояти генерал, а на чолі фльоти адмірал. Воєнні міністри поодиноких складових держав Німеччини будуть включені до нового федерального міністерство оборони.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ НАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ЯК МУЧАТЬСЯ ЛЮДИ В ЛЯЦЬКИХ ТАБОРАХ.

Від родини одного полоненого в Тухолі (на Поморю, — Поммерн) дістала львівська газета „Вперед" лист, з якого подала отсі виїмки:

„Тяжке тут наше житє. А тепер в зимі на голих, босих і вже прямо дивитись не можна крайно виголоджених полонених большевиків, яких доля, чи може недоля, задержала ще при житю.

Тільки той може зрозуміти, як дуже зимно докучає, що значить голод і як страшно хочеться їсти по тифі, хто сам перебув тиф. Нещасний той, кому в полоні пощастило перебути тиф! На дивне диво, є тут і такі!

Та се не люди — а тільки страшні тіни шукають по смітниках, щоби чимнебудь заспокоїти свій голод!

Се бачиться тільки здалека. А що діється там, у землянках, в яких переживають ті нещасні люди — сього ніхто не знає.

Ми знаємо тільки те, що там страшний голод, зимно, брудно, словом — пекло, а в ньому страшні людські муки. Там насамперед завитав тиф, а тепер прибула холера.

Покинцо гине там по кількасять людий денно!

РУЇНА АВСТРІЇ.

НОВА АВСТРІЙСЬКА РЕСПУБЛИКА БУЛА ЗМУШЕНА ВІДДАТИ АДМІНІСТРАЦІЮ АЛІЯНТАМ ЧЕРЕЗ ЕКОНОМІЧНУ РУЇНУ.

Професор Редліх їде до мерики шукати помочі від нового президента Гардинга.

ВІДЕНЬ, Австрія, 12. січня. — Австрійське правительство вислало професора Йосифа Редліха в дорогу до Вашингтону, щоби обговорив теперішне положенне Австрії з американськими політиками і фінансістами а також з новообраним президентом Гардингом.

Др. Редліх є добре звісний в Америці із своїх викладів, які він там держав. Він вибереться до Америки за кілька днів.

БЕРН, Швайцарія, 12. січня. — Професор Йосиф Редліх приїхав сюди з Відня нині рано, заявляючи, що їде до Америки поінформувати нововибраного президента Гардинга про торговельне, фінансове і політичне положенне Австрії. Проф. Редліх каже, що Гардинг згодився його прийняти.

ЛОНДОН, 12. січня. — Австрія веде переговори з одним британським банковим синдикатом в справі основаня нового австрійського банку, котрий мав би право видавати банкноти, на місце „австро-угорського банку", котрий тепер ліквідуеться.

ВАШИНГТОН, Д. К., 12. січня. — Дійсне банкрутство спонукало австрійське правительство повідомити головні алїянтські і запризнені держави, що воно не може продовжати управи республіки по 15-тім с. м.

Одною з причин був спадок вартости австрійських банкнотів. Гроші танїли, а тимсамим житє дорожіло. Найбільше від відчували урядові робітники, котрі не могли вижити з теперішніх платень і домагались підвишки, заявляючи, що інакше вийдуть на страйк. Уряд австрійської республіки не міг задоволити тих домаганьб, бо його буджет на се не позволяв. Підвишка для самих урядовців мала би виносити 1 білїон теперішніх австрійських корон місячно. Правительство їх не мало, а було-б надрукувало нових, то тим ще тільки далі о-безцінило-б їх вартість, і підвишка на ділі не була би підвишкою, а тільки заміною на більше число меньше вартих банкнотів.

Се прискорило австрійську кризу і уряд мусів уступити та віддати державу до ратування алїянтам.

Французький кабінет повалений.

Президент Франції Мільран старається здобути більшу власть президентови, а відняти її премієрови кабінету.

ПАРИЖ, 12. січня. — Французьке правительство впало нині пополудни.

Проти правительства було 463 голоси в парляменті, а за ним лиш 125. Так премієр Лейг уступив з усім своїм кабінетом.

Причиною ворожого настрою парляментарних послів проти кабінету Лейга було се, що вони вірили, що він є занадто уступчивий для Німців і не обстоював як слід вимог, які наложила на Німеччину версальська мирова конференція в користь Франції.

Упадок кабінету Лейга був приготований президентом Франції Лільраном, котрий, покликуючи Лейга на премієра кабінету, хотів, аби він сповняв його волю, а не свою або кабінету. Загалом Мільран стремить до того, аби надати більшу власть президентови республіки нїж премієрови кабінету, подібно як се є в Америці, і для сеї цїли готовий на всякі заходи і боротьбу.

ТИМЧАСОВИЙ ГОЛОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РАТУНКОВИЙ КОМІТЕТ В АМЕРИЦІ.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВІ.

107. Тимчасовий Гол. Ратунковий Комітет одержав від Вєч. о. Івана Захарка з Когус, Н. Й. письмо слідуючого змісту, вразі з жертвою на „Помічі рідному краєви" в сумі..... $5.00

Когус, Н. Й., 5-го січня 1921.

На поклик Василя Чучмана з Амстердам, Н. Й., я складаю свою жертву на „Поміч рідному краєви" в сумі $ 5.00, було бажанєм п. Василя Чучмана, щоби я зібрав комітет парохіяльний як також комітети братств в Амстердамі до складанє жертв. Я два рази зїзвав народ в церкві в Амстердам до складанє жертв. Дня 26. грудня 1920 відбувався народні збори, але висїдку тих оборів до нинїшнього дня не знаю. Отже прошу з тими Комітетами в Амстердамі на разі здержатися. Рівножнно складаю жертву на „Рідну Школу", котру то жертву переслано на адресу „Українського Бюра". Я від себе викликую слідуючих Панів Добродіїв і Всечесних Отців: о. Алексея Пелевського з Фох Фівер, Масс.; о. Мирона Залітача з Вунсокет, Р. Ай.; о. Василя Мінькевського з Нортемптон, Па. — З Високовідкажи на Панів: п. Дмитра Капітула, п. Івана Шквіра, п. Константина Портулака і Петра Царика, всі чотири з Мекалу, Па.

108. Ньюарк, Н. Дж. Вп. Теодозій Кась'ян, учитель, жертвував місто жеваль Різдвяних і Новорічних на поміч старому краєви $5.00 і на Рідну Школу в Галичині $5.00. (Сю другу жертву переслав комітет для збирання жертв на Рідну Школу, яким заряджує др. С. Демидчук). Потуемо $5.00

109. Нью Йорк, Н. Й. Вп. Александер Дзвонник жертвував від себе на поміч рідному краєви..... $5.00

110. Бруклин, Н. Й. Вп. Павло Войтович зложив з нагоди свят Рождества Христового на поміч для вдів і сиріт в старім краю $5.00, а $1.00 на Рідну Школу (Сей $1.00 переслано до комітету жертв на Рідну Школу). Потуемо $6.00

111. Портланд, Орегон. Вп. Павло Пелех прислав збірку жертв, які зложили: Дмитро Порада $1.50, Николай Демчук $1.25 і С. Потапенко 50 цент. — Разом $3.25

РАЗОМ $23.25.

Попередно оголошено $5,033.96.

ЗАГАЛЬНА СУМА ЗІБРАНИХ ЖЕРТВ $5,056.51.

Комітет висловлює щиру подяку повищим Вп. Добр. Жертводавцям і просить о дальші обильні жертви.

Всі жертви на Поміч Рідному Краєви, проситься висилати на адресу: UKRAINIAN RELIEF, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. САВКА, касієр.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Ситі і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75
By mail. Prepaid		Почтою, оплачено	

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery
Телефон гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery

За оголошення редакція не відповідає

Передплату найліпше висилати на почтовий або експресовий моні-ордер який належить залучити до листа, оставляючи собі відтинок як посвідку. Такого листа не треба реджіструвати а вистарчить 2-центова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареджіструвати. Пересилаючи почтові марки замісць гроший, треба їх добре обвинути в папір, щоби у вохкі дні не зліпились в дорозі.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не банкнотами. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

Всі листи адресувати
"SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

РАКОВСЬКИЙ ТА ПОДЕРНІ.

Два документи, поміщені в позавчорашнім числі „Свободи", представляють як не можна краще положеннє українських селян під владою польського уряду та під режімом російських большевицьких комісарів.

До недавна ще ті два уряди вели проти себе завзяту війну і ще й досі не влаштували мирних відносин межи собою; з сього через те неодин міг вносити, що межи ними лежить незатерте противенство. Документи доказують, що в однім відношенню польські та московські урядники до себе наскрізь подібні.

Подібні вони у відношенню до українського селянина.

Читається „Наказ" Раковського, котрий себе титулує головою ради народніх комісарів України, і читається довірочний рапорт полковника Подері, і так і чується, що оба моглиб обмінятися наказами.

І Раковський і Подері висланий на здушеннє бунтів українських селян, перший на Полтавщину, другий на Гуцульщину.

І Раковський і Подерні думає душити ті бунти безпощадною рукою. Раковський збирається розстріляти всіх провідників; сконфіскувати їх маєтки; обстрілювати всі села, що їм помагають. Подерні збирається винищити всі відділи гуцульських повстанців, як лише сніг впаде і він буде міг їх розслідити.

І Раковський і Подерні вірить, що треба се зробити, бо сего вимагає висша справа, „ідея": Раковський каже, що він робить радянську революцію серед відсталих сіл України, а Подерні думає, що він заводить польську культуру серед нерозвинених, диких Гуцулів.

І Раковському і Подерні здається, що українські селяни бунтуються не тому, що вони не хочуть уряду Раковського та Подерні, але тому, що вони побаламучені несовісними аґітаторами. І Раковський і Подерні згадує про тих аґітаторів, що, мовляв, орґанізують мирний, спокійний нарід, прихильний на Гуцульщині Полякам, та прихильний на Полтавщині російським советам

І Раковський і Подерні, свідомо чи несвідомо, дурять себе, що український народ потребує їх оборони. Раковський говорить про гнет богатих хлопів над Полтавцями, а Подерні говорить про визиск Гуцулів Жидами. І один і другий думає, що український селянин в своїй глупоті не знає, хто йому правдивий ворог: мовляв, Гуцул повстає проти Польщі, а Полтавець проти Раковського через нерозуміннє своїх інтересів.

І Раковський і Подерні дурять себе, що се вони є дійсними оборонцями українського селянина, що се вони захороняють українського селянина перед його головними ворогами: Подерні перед українськими аґітаторами та Жидами, Раковський перед українськими аґітаторами та полтавськими богатими селянами.

І хоч наймлені Польщею українські письмаки заявляються за Польщею і оправдують польську карну експедицію Подерні на Гуцульщину, і хоч наймлені за російські гроші українські письмаки оправдують карну експедицію Раковського на Полтавщину, та українські селяни знають краще, чим всякі польські Подерні та ромунські Раковські, чого їм треба, чого вони хочуть, хто їм приятель, а хто їх головний ворог.

Український селянин на Гуцульщині знає, що Подерні хоче живити його працею і потом польських дідичів та польську шляхотську бюрократію. Український селянин на Полтавщині знає, що Раковський хоче живити його працею і потом мешканців московських міст та російську бюрократію на Україні.

І можуть собі польські наймити писати, що пан Подерні ширить висшу культуру, і можуть собі московські наймити писати, що Раковський заводить висший лад суспільний, та український селянин не дасться здурити ні одним ні другим.

Українському селянинови не стане лекше ані від думки, що він дає свою працю на будову польської культури, ані від того, що він дає свою працю на будову висшого суспільного ладу, як не чує ріжниці голуб межи смертю в пазурах яструба та смертю від рушниці стрілця.

Український селянин хоче працювати на своїй землі і сею працею розвивати всі богацтва української землі і своєю рідньою культурою розвинути вповні всі духові сили українського народа.

І український селянин добре розуміє, що по богацтва його землі та по плоди його праці посягнуть свої жадні руки всякі вороги, та, що вони ріжними способами будуть старатися на свою користь здержати його умовий розвій, засланяючися всякими висшими суспільними культурами та висшими суспільними порядками.

І український селянин знає, що проти тих посягань він буде мусів провадити боротьбу за життє і на смерть.

Се його навчила історія його побуту на українській землі, а кроваві укази Раковських та Подерніх доказують, що українські селяни вже навчились, що на волю заслужив лише той, хто за неї кождої хвилі життє віддати готов.

Американські Українці повинні помогти українським студентам, вигнаним Ляхами з львівських висших шкіл.

Зі старокраєвих українських часописий і з листів до українських орґанізацій та до приватних осіб в Америці знаємо, що на заграничних університетах в Европі учиться понад 1000 (тисячу) українських студентів, вигнаних Ляхами з львівських шкіл.

Як звісно, Ляхи напавши на нашу Галичину, захопили у свої руки передівсім уряди і школи. У Львові захопили університет і політехніку й оголосили, що лише тих студентів приймають до висших шкіл у Львові, котрі сповнили свій обовязок в польській армії. **Тимсамим Ляхи-наїзники виключили з львівських шкіл, удержуваних народом Галичини, всіх українських студентів, бо лише зрадник Українець міг би був зголоситись до армії Ляхів-наїзників.** Але таких між Українцями не було і тому для них мури висших шкіл у Львові були заперті.

Аби зарадити в потребі, львівські Українці хотіли отворити у Львові приватний український університет. Наперед приступило було до сього діла Товариство ім. Тараса Шевченка, потім Товариство ім Петра Могили, далі Ставропигійський Інститут. **Але Ляхи усі три рази заборонили Українцям у Львові отворяти українські висші школи, а льокалі, де мали бути виклади, обсаджували своїм військом.**

Через те українські студенти в Галичині, в числі до 3 тисяч, були цілком позбавлені науки.

Ляхи раділи, бо як би Українці не посилали своїх дітий до школи, то не мали би в Галичині ані своїх учителів, ані урядників, ані людий образованих до ведення народніх просвітних, економічних, фінансових, хліборобських інституцій. Тоді на їх місце Польща наслала би своїх людий, котрі спольщили би край і взяли в повну ляцьку неволю.

Однак галицькі Українці не піддались ворогови в нещастю.

Вони приняли визов ворога і стали до бою.

Українська молодіж, присилувана ворожим наїздом, покинула на час науки рідний край і поспішила учитись на чужих університетах в сусідних державах, котрі ставляться до українського народу приязно.

Найприязнійше ставиться до українського народу чеськословацька республіка і чеський університет, політехніка та гірнича академія приняли найбільше українських студентів.

Далі, приняв українських студентів з Галичини німецький університет у Відні, столиці нової австрійської республіки.

Крім того віденські Українці отворили приватний український університет у Відні.

Вкінці приняли українських студентів також Югославяни у свойому університеті в Загребі (Аґрамі), головнім місті Хорватії, а також і деякі інші університети.

Загалом, як сказано, понад 1000 українських студентів учиться на чужих університетах поза Галичиною, а більше як половина, котрі не могли дістати місця на чужих університетах, або й не могли виїхати тепер з Галичини, розїхались по селах рідного краю та учаться самі і учать молодших, вижидаючи ліпшого часу.

Ті українські студенти, що вчаться в чужих університетах, є в крайній біді і нужді. Нема кому подбати про се, аби вони мали бодай найбіднійше удержаннє. Вони відносились нераз до земляків в Злучених Державах і в Канаді о поратунок, але майже все їх голос був даремний.

З уваги на те галицькі Українці загадали тепер самі робити на них збірки в Галичині. Але які то можуть бути збірки в краю, де є голод, нужда і хороби? Може цілий наш край не зможе дати тілько помочі, що тут в Америці могла би дати одна більша українська громада!

Се американскі і канадійскі Українці повинні собі добре затямити і прийти з дійсною помочию студентам-вигнанцям з Галицької України, що вчаться на чужих університетах, памятаючи, що в той спосіб дають подвійну поміч, бо раз, що помагають молодіжи кінчити школи, а друге, що увільняють голодний та обрабований старий край від жертв на тусаму ціль.

На удержаннє при життю 1000 студентів в середній Европі не треба в терішні часи великих сум. Вистарчить, як кожда українська громада в Злучених Державах і в Канаді дасть на ту ціль **кілька долярів місячно,** або яких 100 долярів на рік.

Треба лише зробити якийсь плян і поступати після пляну, щоби поміч була успішна і щоби з неї була дійсна користь.

Не потребуємо два рази говорити, що американські Українці повинні дійсно дати сю поміч українській молодіжи з Галичини.

Лях-наїзник виновів війну своїм наїздом і своїми злочинами усім Українцям, де би вони не жили. Наші браття в Галичині ведуть нерівний бій, як в даній хвилі можуть. Одним способом тої боротьби було висланнє 1000 студентів на заграничні університети. Вони не мають сили їх удержувати, кличуть до нас о поміч. Коли ми ту поміч дамо, то значить, ще ми боремось разом зі старим краєм проти Польщі-наїзниці за визвіл Галицької України. А ні, то значить, що ми усуваємось від боротьби і здаємо її тільки на самий старий край.

Боротьба не є легка і приємна річ, ані не є така річ, що приносить побіду за місяць або за рік. Другі народи боролись десятки літ, але від боротьби не відступали ніколи і тому виграли.

Боротьба вимагає жертв, посвяти і терпіння. Старий край кличе до нас, щоби ми бодай вчасти з ним поділились тою боротьбою. Бодай жертвами, як не посвятою і терпіннєм. І жертви не належать до приємности, алеж не можемо цілої боротьби оставляти на плечі знищеного війною, грабіжами і неволею старого краю, а самим усуватись від боротьби!

Вже крайна пора нам не тільки подумати над помочию старому краєви, але таки дати дійсну і скору поміч.

Тут поміч треба розділити: **для всіх голодних хорих, для лишених безпомічних вдів і сиріт та для немічників на руки Українського Горожанського Комітету у Львові, а крім того для вигнанців українських студентів та для вдів, сиріт і немічників, що скитаються по чужих краях Европи, а головно в Чехословаччині, Австрії і Німеччині.**

Слід би виготовити плян несення помочі старому краєви, і всі українські громади та інституції в Америці повинні поступати після того пляну, аби поміч була як найуспішнійша.

Як посилаєте на яку газету передплату на рік згори, то Ви не знаєте, чи вона буде виходити ще цілий рік, але про „Свободу" знаєте, що буде виходити і рік і десять і двайцять і більше, отже не маєте чого надумуватись, чи післати згори цілорічну передплату чи ні. Пішліть зараз, а тим зробите добре і собі і газеті і справі загальній.

УКРАЇНСЬКІ СТУДЕНТИ— ВИГНАНІ З РІДНОГО КРАЮ.

ПОНАД ТИСЯЧУ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ, ВИГНАНИХ ПОЛЬСЬКИМИ НАЇЗНИКАМИ З ЛЬВІВСЬКИХ ВИСШИХ ШКІЛ, УЧИТЬСЯ В ШКОЛАХ В ЧУЖИХ КРАЯХ.

Львівська українська часопись „Вперед" кличе наших братів в Галичині, аби ратували свою молодіж на чужині в школах, яка осталась без усяких средств до життя.

Заняті місцевими справами, придавлені тягарем важкої праці над обновою придавленого життя, не маємо змоги призадуматись над тим, що діється за кордоном, де опинилась така велика скількість наших еміґрантів.

„Еміґрація", стала для нас якимось зайвим, не піддаючимся під дискусію словом. Ми звикли, хоч не без причини, дивиттись на неї крізь темні сила неґації, ми вяжемо з нею все і всюди в більшій або меньшій мірі спомини повні огірчення.

Чому воно так і чим се пояснити, не над тим думаємо застановлятись. Звернути хочемо увагу на одну справу, яка повинна бути для нас першорядної ваги; якій повинні ми присвятити всю свою увагу і хоч се переходить наші сили, хотяй маємо увязнені руки і в тійсамій мірі важні справи тут в краю, обовязком нашим є занятись і тою справою.

А справа та — се життє українського студентства за кордоном.

Більш тисячі українських студентів опинилося за кордоном. В Празі і в інших містах Чехословаччини, у **Відні, Загребі, Грацу** та інших містах Европи зілі десятки й сотки української молоді, закинені злющою рукою химерної долі, відірвані від рідної землі, в холоді й голоді, без достаточної помочі зі сторони української суспільности з краю, трудяться, щоби покінчити студії і даремно не тратити молодих літ.

В краю виїмкові умовини і воля теперішньої влади не дали спромоги нашому студентству кінчити науки дома. Перед ним замкнено двері сеї святині науки, до якої воно мало й має перше і неоспориме право і, як колись перед роками добровільно, так тепер з примусу мусить скитатись по чужині; оббивати чужі пороги, лишене само собі; здане на власні сили.

В найгіршому положенню находяться наші студенти на університетах в Хечословаччині, яких там є понад 700 осіб. Поміч уряду, на яку так часто ми звикли покликуватись і покріпляти наших синів, висилаючи їх за кордон з пустим майже гаманцем, се тільки леґенда.

Ніякої помочі і ні від кого наше студентство в Чехословаччині не дістає. Воно находиться в крайній нужді, а деякі будуть мусіли вернутись назад домів, коли ширші круги громадянства не прийдуть йому в поміч.

З кождого листу, з кождої вістки, яка до нас відтам доходить, кидається нам в очі несміле, хоч як болюче прошеннє: **Не забувайте нас! Не заставляйте тратити літ! Спішіть нам з помочию!**

Українське громадянство Галичини мусить приняти на себе ще один тягар і розпочати плянову й систематичну акцію, щоби ратувати своїх синів, цвіт нашого народу. Воно мусить приступити до сього зараз і рішучо, бо всяка, хоч би найменьша проволока, може принести небажані наслідки.

Збираймо гроші. Уладжуймо вистави й концерти, а доходи з них призначуймо **для українського студентства на чужині.**

Передівсім зближаючіся свята доведеться використати в тому напрямі, щоби під кождою нашою хлопською стріхою, під кождим вікном разом з мельодією різдвяної коляди почули ми слова: **Не забувайте про українське студентство на чужині!**

(„Вперед", 19. грудня, 1920).

НЕДОЛЯ ЛЕМКІВ ПІД ПОЛЬСЬКИМ НАЇЗДОМ.

Краківська польська соціялістична ґазета „Напршуд" описує в 297 ч., з 16. грудня, 1920, невиносимо тяжкі відносини, серед яких живе українське населеннє на Лемківщині в повітах: Новий Санч, Грибів, Гарлиці, Ясло, Коросно, Сянік, Березів. Часопись наводить факти знущань, кривд та переслідувань, які мусять зносити Лемки від польської адміністрації, позабуті цілим світом, а навіть своїми земляками із Східної Галичини. Осьякі факти кривд Лемків подає та ґазета:

„До комітету несення помочі дітям Европи у Вашинґтоні наспів меморіял, підписаний 20 українськими громадами грибівського повіта й інших, із жалобами на місцеві польські власти, **які намовільно позбавляють та викидають українське населеннє від користання з так званої американської кухні,** мимо того, що нужда серед українського населення є такасама як і серед польського.

„До міністерства публичного здоровля у Варшаві внесли Лемки писмо зі скаргою на секатури зі сторони польських урядів, яке кінчиться словами: **„Наслідком сих секатур та знущань український нарід не згине, але того рода акти насилля та безправства докладно залишаться в його памяти".**

Подаючи се, ґазета „Напршуд" питається, чи вшехпольські провінціональні старости та уряди свідомі того, що вони роблять.

ПРИГАДКА ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

Хто з наших передплатників ще не дістав своєї премії в книжках, нехай упімнеться о неї в як найскоршім часі, бо на другий місяць ми вже не будемо давати новим передплатникам ніяких премій. Наша оферта обовязує лише до 31. січня б. р. Книжки на премії належить вибирати лише з того спису, який ми вчаста оголошуємо в „Свободі". Книжок, яких нема в тім списі, і календарів ми на премію не даємо.

Адміністрація „Свободи".

ЯК ЛЯХИ ФАБРИКУЮТЬ СОБІ ДЕЛЕҐАЦІЇ ДО СЕБЕ З ГАЛИЧИНИ.

З Золочівщини доносять до львівської української ґазети „Вперед":

Тутешній староста Ґронзевіч скликав усіх війтів з повіту, яких наставила польська адміністрація і видав їм приказ, щоби кожда громада невідклично вибрала по двох „порядних Русинів", які в найблизших днях поїдуть до Варшави з чолобитнею та з домаганнєм прилучення Східної Галичини до Польщі. Кошти подорожі до Варшави і удержаннє будуть покриті.

Вибрані делеґати мають бути готові до дороги і коли прийде приказ старости, мають сейчас явитись у старостві.

В одному селі іменований адміністрацією війт уже іменував сам двох „делеґатів", які готовляться до Варшави і там мають промовляти „іменем громади". Назви того села, на просьбу нашого інформатора, не подаємо, бо він боїться, аби не стягнути на село мести у виді реквізицій і т. п.

Тесаме, що діється в Золочівщині, робиться й у всіх інших повітах Східної Галичини.

Поїздка „делеґатів" має відбутись або поодинокими повітами, або спеціяльними поїздами разом з усіх повітів.

Сей приказ мав вийти з намісництва.

ЗІ СТАНИСЛАВІВСЬКОГО БАГНА

„Взірцевий" аґент поліції перед судом. — Арештування провокатора.

(Допись львівського дневника „Вперед").

Станиславів, 1. грудня, 1920.

По уступленню українських війск зі Станиславова, коли по численних арештуваннях, інтернуваннях Українців, поліційні власти вже не мали нічого до роботи, знайшлися між поліційними функціонерами одиниці, які нудьгу часу скорочували собі безправними реквізиціями, ревізіями ніби то в пошукуванню за оружем, а в дійсности реквірували все, що їм попало під руки.

Командант поліції в Станиславові, поручник Маєвскі, який тепер сидить за свої зделкі в тюрмі, дібрав собі товариство в особах Адама Лукіяна (муляра), Станіслава Фруляка (шевця) і Казимира Черкавского (кафляра), які, сповняючи функції поліційних аґентів, управляли в Станиславові на велику скалю шантаж, якого жертвою падало головно жидівське населеннє.

Оноді відбувалася перед трибуналом окружного суду в Станиславові карна розправа проти висше згаданих „аґентів" за злочин публичного насильства через вимушеннє, до якої станув лише Казимир Черкавскі, бо Лукіян і Фруляк вступили до польського війска, з якого здезертирували. По переслуханню численних свідків, розправа виказала яркі факти нечуваного насильства, шантажу та вимушення.

Обжалований Казимир Черкавскі запродукував при розправі велике число похвальних свідоцтв своїх верховних властий, між иншими свідоцтво поліційної експозитури в Коломиї, яка представляє Казимира Черкавского як взірцевого поліційного аґента, що „з нараженнєм власного життя причинився до здавлення большевизму серед Гуцулів у Коломийщині" (який то большевизм був і як його давили, про се вже ми знаємо), одначе всі ті свідоцтва не вдоволили трибуналу, якому проводив надр. Дмоховський, а в склад котрого входили радники Вішневскі і Габрусевич. Трибунал узнав обжалованого Черкавского винним усіх закинених йому злочинів, засуджуючи його на 5 місяців тяжкої вязниці. Засуд не вдоволив державного прокуратора, який вніс відклик по причині низького виміру кари.

І аж ляк бере подумати, що того роду злочинні індивідуа, як Черкавскі, остають далі в державній службі.

Велику сензацію викликало в Станиславові арештуваннє і осадженнє у слідчій вязниці Здзіслава Кантора, властителя „бюра посередництва праці".

За австрійських часів нагнаний зі служби писар староства, конфідент австрійської й російської охрани, заводовий денунціянт і провокатор, не одну зломану екзистенцію має на совісти. В часі російського наїзду денунціював Українців, Поляків і Жидів, під теперішну хвилину займався перед польськими властями денунціюваннєм Українців і під загрозою арештування вимушував значні грошеві квоти.

Врешті урвалося і Здзіславови Канторови, який перед війною нуждар, а тепер властитель двох гарних реальностий у Станиславові, опинився в тюрмі.

НОВОРІЧНА ПРЕМІЯ ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ".

Видавництво „Свободи" постановило роздати новорічні премії для всіх тих передплатників, котрі пришлють свої передплати на дневник „Свободу".

Премія складаєся з книжочок видавництва „Свободи" і других американських та крайових видавництв.

Хто пришле цілорічну передплату в сумі $7.00 — дістане в дарунку книжок вартости $2.00; хто пришле піврічну передплату в сумі $3.75, дістане книжок вартости $1.00; хто пришле передплату на 3 місяці в сумі $2.00, дістане книжок вартости 50 центів.

Кождий передплатник дістане свою премію сейчас по зложенню своєї передплати. Кошти пересилки книжок оплатить видавництво.

Преміові дарунки, як: книжки, музичні твори, мапи і портрети, належить вибирати зі спису, який подаємо окремо на 4-тій стороні сего числа. Радимо кождому витяти і заховати собі сей спис до часу, в якім належиться відновити передплату. Нові передплатники можуть сейчас користати з сеї Новорічної премії.

Такої великої преміової нагоди для передплатників, досі не давало жадне українське видавництво в Америці.

Тепер якраз відповідний час до читання книжок. Зимові довгі вечери і скучні неділі в хаті, виповнять при читанню довгі години фізичної безчинности і скріплять ум на дні весни.

У самім-же дневнику „Свободі", кождий найде все те, що тикається щоденних подій про наше і світове життє і як воно приходить, а книжка дасть кождому науку, стане дороговказом життя і поведе Вас до кращої будучности.

Книжка має все свою вартість. По прочитанню, збогачує Вашу бібліотеку або можна нею зробити дарунок другій особі або переслати до краю чи в табор.

Виказані у списі книжочки належать до найкращих, які видавано тут в Америці.

(Гляди за Списом Премій на стороні 4-тій).

ЗА САМООЗНАЧЕННЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА БУКОВИНІ.

Заява посла Костя Кракалі в румунському парляменті.

В дискусії над ратифікацією мирового договору Румунії з Австрією, забрав між іншими голос Кость Кракалія та злożив іменем української соціял-демократичної партії на Буковині отсю заяву:

„Я знаю дуже добре, що зміна мирових договорів яко таких не може хвилево наступити, бо вони полягають на умовах між дотичними державами; мушу одначе зазначити, що воне не переводять в дійсність засади самоозначення народів, яка застерігає кождій національній меншости право рішати самій про свою державну долю. Угода з Австрією заявляє виразно, що Буковина приділена до Румунії.

(Далі очеркнено румунською цензурою).

Я стою недвозначно на становищі, що зглядом области, заселеної Українцями, має рішати (сконфіскована) Союз народів, далі очеркнено румунською цензурою). Згідно з тим жадаємо ми, українські соціялдемократи, переведення народнього голосования (плебісциту) для замешкалої українським народом частини Буковини".

Демократичний посол Антін Лукашевич зложив заяву вірнопідданства та підчеркнув вдоволене (!) українського народу з прилучення до Румунії.

ЛЯЦЬКІ РОЗБОЇ НАД УКРАЇНЦЯМИ В КОЛОМИЇ.

До львівського дневника „Вперед" доносять:

Вже три місяці сидять у коломийській тюрмі наші товариші з Перерова, селяни: Кубієвич Іван, Данищук Вас. і Матчак Іван. Перед недавним часом вернувся з тоїсамої турми тов. Арсенюк Василь і з тої страшної людської мордівні принісвістя, від яких рука здрігається, коли їх передавати на писмі.

Двічі в день били їх. Коли вони від биття змлівали, зливали їх водою і знову били. Двайцять днів тов. Арсенюк терпів ті тортури. Згодом, випустили його на волю. Тепер в нього дві рани від побоїв; на ногах стояти не може і випродує майно, щоби лічитись.

Що діється з прочими товаришами, які по нинішній день сидять ще і ждуть засуду, не знаємо. Та мури коломийської тюрми не зможуть закрити тих знущань, які примінюються до невинних людей.

З ХОЛМЩИНИ.

Церковні справи на Холмщині і Підляшу.

З Холма пишуть: На чолі православної церкви в Польщі іменовано польським урядом єпископа Володимира Білостоцького. Він має обняти бувші православні дієцезії, холмську, варшавську і гродненську. Осідком епархії В. Білостоцького має бути Варшава. Для відправлення служб божих міністерство віроісповідань у Варшаві має віддати православний собор на Саській площі у Варшаві. Таким чином православна церква на теренах під урядом Польщі підлягатиме канонічно московському патріярху. Мають бути утворені дві церковні ради: одна в Варшаві, друга в Холмі, в складі трох священиків і мірян. На призначення єпископа Володимира, як кажуть духовні сфери, мали вплив варшавські Москалі. Справа національна, справа автокефалії української церкви не взята під расхубу.

ЦІННИК КАЛЕНДАРІВ НА РІК 1921.

Товариш Імігранта, Календар Укр. Роб. Союза	.50 ст.
Календар Сиротського Дому в Філядельфії	.75 ст.
Загальний Календар „Дніпро"	$1.00
Календар Канадійського Фармера	.50 ст.
Веселий Друг, Гумористичний Календар	.50 ст.
Угро-руський Календар з Типиком	$1.25
Календар стінний з українськими святами	.30 ст.

(Інші Календарі будуть оголошені, коли вийдуть з друку).

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN BOOK STORE,
437 N. 6th AVE., SCRANTON, PA.

Лесь Мартовяч. (2)

НАРОДНЯ НОША.

(Оповіданне з українського життя в Галичині).

(Продовженне).

З отакою саме відвагою скінчив я за паном Гнатковським. Заки він устиг іще сісти, я вже коло нього.

— „А я д вас, пане!"

Пан Гнатковський уперед витріщився й поступив крок назад, а потім запитався:

— „До мене?"

Се він сказав ротом, очима-ж доповідав:

— „Не мав ти мені де призначити зустрічини-та тут?"

— „Бо — кажу — не міг вас ніде здибати".

— „Яку-ж маєте справу?" — питається мене так, буцім ми сьогодня перший раз пізналися.

— „О! чекай!" — думаю собі. — „Зважився я на одно, зважуся й на друге".

— „Будьте ласкаві! Сідайте собі" — кажу — „пане"! Прошу його розгоститися, як у свої хаті.

Лиш ми посідали, надбігає кельнер.

— „Дайте сьому господареви склянку пива"! — каже пан Гнатковський.

Знову мені нагадалася небіжка неня. Бувало наказувала мені, щоби я шанувався, бо не буде з мене господар. На такий спосіб умовила в мене те слово: господар, що як тілько я його вчув коли небудь, то завсіди мав на думці осоружну честувателиччю. А тепер не. Тепер побачив я в своїх гадках перелякяного дібяка в народній носі із здудуреними навпереді себе полами.

Господи! А як би я коли обізвався до якого кельнера: „дайте сьому адвокатови пиво? або сьому навчителеви? або сьому урядникови? Мабуть не дуже було би до складу.

Як мені його пиво, отак же смакувала панови Гнатковському моя справа. Я й не здбав пронеї. Говорив лиш на те, аби вичідлило, що я своє з'орудував.

Нераз я чув від наших інтеліґентів такі слова: — „Я не сґромлюся муживом"! Аж тепер я вирозумів сі слова наскрізь. Як би не було чого соромитися, то никому не спадало би на думку хвалитися тим. Ми — пятнові! А як-же! Ще не вгадаєш по обличчю з далека, хто йде, а вже видиш пятно: пізнаєш по ноші, що се мужик.

Нагадав я собі свій військовий час. На маневрах під одним містом здогонили ми мужика, що віз козу. Підняли-ж ми його на сміх.

— „Пане господарю!" — кажемо — „а се ваша худоба?"

Мужик клеветься в душу й тілоло, що не його. — „То — каже — Жид, бодай його хороба напала, наймив мене, щобим пригнав йому сю біду на торговищю".

Але ми вдаємо, що не віримо. Приповідаєм усіляко. А один із межи нас, такий сміхованець, та дотинне мужикови до живого:

— „Як ви собі" каже — „вуйку, заходите з нею? Чи вживаєте її лишень намість корови, чи може й намість жінки?"

Мужик лишив козу серед дороги, а сам скіпь! через рів. Пішов полями! Відріскся кози!

Чи не було-ж пану Гнатковському саме так на душі зо мною, як отому мужикови з козою?

Отак я собі розважав у своїй голові, але вже на дорозі, як визволився з тої западні: із реставрації. Не йшов я, але тікав! Бо добре то приповідають, що вдарити можна не тілько буком, але також і словом. А я був битий і словами і своїми власними думками! Отож утікав від сих побоїв, куди очі несли.

Зупинився я аж тоді, як у здрів перед собою судовий будинок. Бо я й ту мав справу. Звідаюся, чи той грунт, що я купив, уже записаний на мене. Убіг я до суду ще з тим рбзмахом, що набрався його дорогою. Відчинив двері до табулі, ех! як лусну дверьми об якусь мару, аж вікна задзеленькотіли. Ще я не стямився, а вже табулярник сварить. Пробую я виправдатися, що се нехотячи. Ніщо не помагає: картає в одно. Зачинив я двері, спустив голову в долину, слухаю той сварки. Аж то раптом: грим! дус! мені над самою головою! Аж я присів зостраху. Трохи згодя оглядаюся, стоїть за мною якийсь панок. Лучилася йому така сама пригибашка, як мені. Отже його не сварить табулярник, лиш вибіг ізза свого стола та дивується, що се сталося дверям.

— „Ах! Тен возьми, тен возьми!" — каже — „пересунув шафу під самі двері!"

Перепрошує панка за недогляд возного: за те, що панок налякався без потреби. Тепер я, таки непитаний, розповідаю свою справу. Ніби отсим дало табулярникови натяк, на вдогад: що коли я, небоже, набрав ганьби за дурно, пусти-ж мене за те, нехай сьорба другую своє діло! А він так догадався, що на мене показує пальцем, а до панка говорить:

— „Подивіться — каже — пане, що я маю з сими людьми. Як настане торговий день, то не запераються двері за ними. А то все — каже — через те, що то табулі їм найближче: перші двері в сінях".

А тоді вже промовив і до мене: — „Ідн — каже — чоловіче, питайся того, хто тобі контракт робив. скоро подання внесене, то воно вже буде якось полагоджене".

Поклонився я, подякував за раду тай іду. Хоть на серці тяжко, отже в голові дало собі такий розвязок: — „Може се й правда. Адвокат повинен сказати, що же заплачений. Відсіля недалеко: піду"!

Навчений недавною практикою, відчиняю вже до канцелярії в адвоката двері поводі. Скріплять, як переломана суха гиляка в бурю. Не встиг я ще відхилити їх до половини, аж оєь крізь оту прогалину зазирає до мене сам адвокат. Скрився, як середа на пятницю. А потім, Господи! як сіпне дверьми д'собі! Трохи-трохи що не запоров я носом у поміст. Нема що кому казати, бо в чужій хаті й тріска бє. А він нарікає й на торговий день, і на мужиків, що не годні навчитися дверей відчинити.

Як уже втих, кажу йому причину свого відвідин. Де-де-де! Крутить носом, як від чемериці, скаче передо мною як горобчик, аж черевце дріжить. Ніби просить, ніби лає: — „Люде добрі, змилуйтеся! Та в мене торговий день! Де-ж я маю час перешукувати тепер папері? Скоро ви робили в мене контракт, то він не пропаде!"

Вийшов я й відси, як непишний. Але тепер уже підступає мені злість під серце. Пек йому лихо! — гадаю собі. — Тепер же я знаю, чого мужик иноді свинувати. Скоро перейде йому така бідна одна, друга, то він потім учениться й невинного чоловіка. Ось і сьогодня. Як би так на впертого, що хотів би достоювати свого, то напитав би собі чотири клопоти. Що перше: наматіркував би тим двом попикам, що друге: посварився би з паном Гнатковським, а трете: вилляв би табулярника, а четверте: наганьбив би адвоката. Уже доневне котрийсь клопів завів би до арешту.

Але чия тут провина? Нічия, лиш мужикова, бо він назначений, пятнований. Ти не маєш пятна ні на рогах, ані в вухах, але ти юсиш пятно на своїй одежі. Твоя ноша кричить кождому, що ти мужик. А мужиків за багато на світі, не можна з кождим панькатися!

Я завсіди був прудкий на всяку постанову тай не гаявся ніколи виконати її. Отак же зробив я й тепер. Скинути до решсої матері отсе пятно з себе!

(Дальше буде).

ПРОПОВІДИ

(БОЖЕ СЛОВО)

На днях отримались-мо з краю Проповіди на цілий рік, два томи в одній книжці в гарній твердій оправі, ціна.....$5.00

Сини України, повість з ілюстраціями	2.00
Школа на скрипку, 10 книжок, цінність	7.50
Школа на піяно, 5 книжок, цінність	3.50
Великий Словар на шести славянських язиках, з додатком німецького і французького	5.00
Наука Природи, у 183 малюнками	.50
Почтова Географія, з малюнками	.75
Українська Читанка, 116 гарних оповідань	.75
Зоольогія, з богатьома малюнками	.75
Фізика, з 103 малюнками	.50
Казки Бехштайна, з богатьома малюнками	.50

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

РОДИМЦІ!

„Українська смичкова орхестра" з осідком в Ньюарку — се ще молоде, незнане ширшому загалови товариство. Членами сеї орхестри є люди з Елізабету, Ньюарку, Пасейку, Джерзи Сіти і Бруклина. Засновано сю орхестру в тій ціли, щоби згуртувати в одно музичне товариство розкинених по кількох громадах українських музикантів та щоби публичними виступами сього музичного гуртка заінтересувати ширший наш загал музичною культурою. Мається на приміті дати кілька концертів в околиці Ню Йорку, а чистий дохід з усіх тих концертів призначується на народні цілі, головно на голодуючих Українців у старім краю. Перший концерт відбудеться в суботу, 15. січня, в Олівер Готель (Laurel Garden), 457 Springfield Avenue, в Ньюарку, Н. Дж., з дуже цікавою і ріжнородною програмою. Одна з многих точок е така: Покажеться публиці кілька меньше знаних загалови музичних інструментів, поясниться їх конструкцию і значінне в орхестрі, а відтак подасться репродукцию кождого поодинокого інструменту на фонографичній плитці. Ціла програма сього концерту буде видрукована на окремій картці і кождий гість дістане ті даром при входових дверях.

Сподіваємося, що наші співолюбиві земляки віднесуться до „Української смичкової орхестри" прихильно, чим сповнять двояке благородне діло: дадуть змогу своїм українським музикантам розвивати їх музичний талан і підпомożуть своїх рідних у старім краю. І одно і друге вийде на шому загалови на користь, а й чужинці будуть на нас дивитися иншими очима, коли ми виступимо перед-ними зі своїми своєрідними концертами.

5,6,9,10

КАЛЕНДАРІ НА РІК 1921.

Загальний Календар „Дніпро"	$1.00
Календар „Січового Базару"	.60
Календар Укр. Роб. Союза	.50
Календар Кан. Українця	.50
Календар Кан. Фармера	.50
Календар Козака-Чорнохліба (гумористичний)	.50
Календар Укр. Січ Стрільців	.30
Календар Кешенівий	.10
Календар Стінний	.25

Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 7-10

SICHOWY BAZAR,
34 East 7th St., New York, N. Y.

U.S.MAIL STEAMSHIP COMPANY.INC

19-го ЛЮТОГО і 6-го ЦВІТНЯ
ВІДІДЕ З НЮ ЙОРКУ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ ПРЯМО ДО
БРЕМЕНІ ГДАНЬСКА
S. S. "SUSQUEHANNA"
Голоситись до: **Passenger Dept.: 45 Broadway, New York City,** або місцевих агентів. — **Freight Dept.: 120 Broadway, New York**

ПОЗІР! ПОЗІР!
НИТКИ ДО ВИШИВАННЯ
імпортовані з Франції, в різних красках, котрі не облязять (D.M.C.№16)
1 МОТОЧОК 5 ЦНТ., 1 БОНЧ 12 МОТОЧКІВ 55 ЦЕНТІВ.
Краєва канва з синіми паскамі 1 ярд 90 центів; книжочка з взорами до вишивання 15 ц.; 30 почтівок зі взорами до вишивання 2 доляри; 15 таких почтівок 1 дол.; Хустки зимові вовняні, величини 64x54, в різних красках по $2.50; пас на гроші (невидимка) № 1—$1.75, такий самий пас № 2—$1.50. Пробки ниток і канви на жадане висилаєся даром. Спішіться з замовленнем, бо запас невеликий. 10f28
THE LIBERTY MERCHANDISE SALES CO.,
P. O. BOX 152, STATION D, NEW YORK, N. Y.

РОДИМЦІ!
ХТО БАЖАЄ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, АБО СПРОВАДИТИ КОГО ДО АМЕРИКИ
— ЧЕРЕЗ —
АНТВЕРПЕН — РОТЕРДАМ
ГАМБУРГ — ТРІЄСТ
— І —
ИНШІ ПОРТИ, НЕХАЙ УДАЄ СЯ ОСОБИСТО, АБО ЛИСТОВНО З ЗАМОВЛЕНЄМ ШІФКАРТИ ДО ЗВІСНОЇ КОЖДОМУ І ТАК ДОВГІ ЛІТА ІСТНУЮЧОЇ АГЕНЦІЇ, ГРИГОРИЯ КУНАШЕВСЬКОГО, ПРЕДСТАВИТЕЛЯ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.
ВИПОВНЯЄМО АПЛІКАЦІЇ НА СПРОВАДЖЕННЄ З КРАЮ, ЯК ТАКОЖ І НА ПАШПОРТИ ВІДЗІДЖАЮЧИМ ДО КРАЮ.
ДЛЯ ТИХ ОДНАК, ЩО МЕШКАЮТЬ ПОЗА НЮ ЙОРКОМ, ВИСИЛАЄМО ВСЯКІ ПОРАДИ В ТІЙ СПРАВІ ЛИСТОВНО
ШІФКАРТИ З КРАЮ
ДЛЯ ОСІБ, КОТРИХ БАЖАЄТЕ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, МО ЖЕТЕ ТАКОЖ ЧУПИТИ В НАЙЗДОВІЙ БІРЖІ, ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН, ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ І ТРІЄСТ ЗАЗНАЧУЮЧИ ПРИ ТІМ, ЩО МОЖУ ДА ТИ ВЕЛИКУ ПОМІЧ ПРИЗДІЙСНЮЧИМ ПРИ ВИСІДАННІ В НЮ ЙОРКУ
ГРОШІ ПОСИЛАЄМО ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТА ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО КУРСУ.
У В А Г А!
ССЛИ ХОЧЕТЕ ЯК НАЙСКОРШЕ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, ТО ПРИ ХОДІТЬ ДО НАС А СПОВНИМО ВАШІ БАЖАННЯ, МИ ЗАОПІКУЄМ СЯ ВАМИ І ВАШИМ БАГАЖОМ ПОЧАВШИ ВІД СТРІЧІ НА СТАЦІЇ КОЛІЗІЙ, АЖ ДО ВІДПЛИВУ КОРАБЛЯ. КОЖДИЙ ХТО СКОРО ВІДІХАВ АБО ПРИХАВ З КРАЮ, ТО ТІЛЬКО ЧЕРЕЗ АГЕНЦІЮ Г. КУНАШЕВСЬКОГО.
G. KUNASHEVSKY, 179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ПОМОЧИ РОДИНІ НА РЯЖДЕСТВО.
УКРАЇНСЬКА ЕКСПОРТОВА КО.
ФІЛІЯ АМЕРІКАН ЕКСПРЕС КО.
Висилає під гваранцією доляровими чеками гроші з листою до Земельного Банку у Львові так, що гроші будуть виплачені в протягу чотирох тижнів. За гроші повна гварантія. Гроші тепер висилані, будуть доручені перед Святами.
ВИРОБЛЯЄМО ПАШПОРТИ В ПРОТЯГУ 24 ГОДИН.
Купимо Вам шіфкарти по ціні компанічній на найліпші експресові кораблі.
Пишіть лише до одинокої чисто української Експортової Компанії.
UkrainianExportCo., Inc,
318 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
ФІЛІЯ: 834 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.
ФІЛІЯ: 84 VAN BUREN STREET, PASSAIC, N. J.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ
Наслідники Російсько-Американської Лінії
ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ ДО:

ГАМБУРГА	3 кляса	$125
ДАНЦІГУ	3 кляса	$135
ЛІБАВИ	3 кляса	$145

} + $5 податок.

Знамениті кораблі-двошрубові відплинають:
„ЕСТОНІЯ" попередно „ЦАР" **1-ГО ЛЮТОГО**
„ПОЛЬОНІЯ" попередно „КУРСК" **15-ГО ЛЮТОГО**
Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або:
A. E. JOHNSON & COMPANY, GEN'L PASSENGER AGENTS 42 BROADWAY, NEW YORK
пєп

ШІФКАРТИ ШІФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ
Зробимо на всі корабельні лінії, по компанічних цінах, також стараємось щоби наші пасажирі дістали на кораблі найлучші місця, по два або чотири в одній каюті. — Пашпорти виробляємо до кількох днів і дістаємо всі потрібні „Візи" від Конзулів, щоби наших пасажирів не затримували по кілька тижнів у чужих краях. — Спроваджуємо рідних з краю, під нашою опікою як до Ваших місцевостей і виробляємо зовсім безплатно, до сего потрібні документи. — Пересилаємо гроші до краю чеками і телеграфічно в доларах або почтою по найвищім щоденним курсі з повною гварянцією. Пишіть або зайдіть по всякі інформації до: 7as—
EUROPEAN STEAMSHIP AGENCY, 115 FIRST STREET, NEW YORK CITY.

1,000,000 УКРАЇНЦІВ
БУДЕ МАТИ ПЕРШУ БІЗНЕСОВУ ГАЗЕТУ
ВІСТНИК
ФІНАНСОВОСТИ, ТОРГОВЛІ І ПРАЦІ
що зачинає в січни виходити в Шікаго, під редакцією найвизначнійших економістів місцевих і загранічних.
Нова газета буде фахово і безпристрасно інформувати про справи фінансово-банкові, фармерські, торговельні, робітничі, правні, на підставі урядових оповіщень правительств, конгресових постанов, оповіщень з бірж, торговельних домів, національних банків, міністерства праці і т. д. Ja7,14,21,28
Специальну увагу знерівно на справи еміграційні. Отже будемо пояснювати закони американські, канадійські і старокраєві; для пасажирів будемо подавати урядовий виказ кораблів і ціни шіфкарт.
Такожамо будемо подавати урядовий виказ грошевих цін для тих, котрі посилають гроші до краю.
Для робітників будемо подавати інформації, де є добра робота.
Для фармерів будемо подавати інформації, як і де набути фарму і як фармедувати.
Словом наша газета необхідна для кождого американського і канадійського Українця і України, котрі хотять певних інформацій в справах, що дотичать еміграцію
Передплата на рік виносить в Злучених Державах 2 ДОЛ. 50 ЦНТ., а в Канаді 3 доляри.
Спеціяльні рати для книгарень і агентів.
Пошо Вам дармо платити адвокатам і агентам, коли за 2 **ДОЛ. 50 ЦНТ.** будете мати доброго адвоката на цілий рік в своїй хаті. Тому не зволікайте, але ще нині залучіть моней ордер або готівку і заширіть в редакціонални листі на адресу:
THE RECORD
2234 W. CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL., U. S. A.

НАЙЛУЧША НАГОДА ЇХАТИ ДО КРАЮ
Ті котрі желають бути в Европі мають найлучшу нагоду тепер їхати під охороною нашого провідника Доб. Евгенія Рейховського, котрий відїзджає в короткі дні до Европи. Доб. Рейховський буде помагати в всяких потребах в часі подорожи. А також буде слідити за Вашими багажами, щоб Ви могли в цілости перевести на місце призначення. Тому ті, що желають прилучитись до партії зволять ласкаво прислати 20 дол. завдатку на замовлення місця на корабли.
Всі желаючі спровадити свою рідню до Америки мають найлучшу нагоду матн на услугах Доб. Рейховського, котрий іде в тій ціли, щоб віднайти Ваших рідних і привести їх до Америки. Ви можете самі зрозуміти яку велику поміч ми дамо для Ваших рідних котрі можливо ніколи не їздили та неможуть дістатись до Злучених Держав.
Се вже третий із ряду з наших представників котрого посилаєм до Европи на жадание наших клієнтів, щоб дати наглу поміч їх нуждаючій родині в старім краю. Отже хтоб хотів скоро спровадити свою рідню або передати грошеву поміч нехай сейчас напише до нашого банку.
ЯК ХОЧЕТЕ скоро вислати гроші до КРАЮ, то наш банк чесно Вас обслужить. Гроші вимінюємо після біжучого щоденного курсу та пересилаємо до краю **ТЕЛЕГРАФІЧНО, МОНЕЙ ОРДЕРОМ І БАНКОВИМ ДРЕФТОМ** як найскорше і під повною гварантією. **НАШІ БАНК СТОЇТЬ В ТІСНІЙ ЗВЯЗІ З ЕВРОПЕЙСЬКИМИ ДЕРЖАВНИМИ БАНКАМИ,** тому всяка посилка єсть певна, скора і дешева. Посилаючі гроші через наш банк дістають **ОФІЦІЯЛЬНІ ПОСВІДЧЕННЯ „РЕСИТ"** яко запоруку своєї посилки, та доручаєм власноручно підписи краєвої почти.
У всіх потребах пасажирських і банкових просимо звертатись особисто або листовно на адресу: 41—
HENRY C. ZARO, BANKER,
39 COOPER SQUARE, DEPT. U. F. NEW YORK, N. Y.

ПРОТОКОЛ

із засідань Головного Уряду У. Н. Союза, відбутих в дня 30-31. грудня 1920, в канцелярії У. Н. Союза, 83 Гренд Стріт, Джерсі Сіті, Н. Дж.

Наради почались в четвер, 30. грудня 1920, о годині 9-тій рано. Участь в нарадах взяли: С. Яблоківський, Р. Слободян, В. Левчик й А. Савка, що члени екзекутивн У. Н. Союза; І. Каштанюк, формальності, заявив контроль-

танюк, що перебираючий урядування головного рекордового секретаря; С. Мулінович, Т. Бачинський, В. Гарій, як також контрольна комісія, і о. Н. Струтинський, М. Мурашко і д. Андрейко, яко редакційний комітет "Свободи", вибраний останньою конвенцією.

Задля недбрисутности перебуваючого під пору в Європі головного председателя Ак. Кирчова, засідання отворив С. Яблоківський, передавши голову конвенційного вибору уряду головного председателя У. Н. Союза, та кордовий секретар І. Каштанюк предкладаючий порядок денних нарад і

комісію до перебрання назначених конвенцією бондів від головних урядників, та їх самих до занять своїх місць і обовязків.

По окремій нараді контрольна комісія проголосила свою укорпистування як слідує: С. Миланович, председатель, В. Бавернак і В. Гасіл, членим, та Ґ. Ґавалко і Ґ. Ґавалко, членами кандидатами. Бонди зложили: председатель С. Яблоківський на $10.000; председатель І. Каштанюк на $6.000; секретар Струтинський на $10.000; касієр В. Левчик на $40.000, і менаджер „Свободи" А. Савка як $10.000.

Рішено, що редакційний комітет має відбувати окремі наради, з тим, що в міру поступу своїх нарад сформовані проекти предкладатиме екзекутивній дальшого рішення.

На порядок денний поставлено справу організації. О. Жидовський особисте конечність інтенсифікованого пропаганди, спричиненої через поширення обовязку організування нових членів і справлювання функціонування відділів на всіх членів конвенційного уряду. Предложив для тих цілий назначених інспекторів, бо екзекутива є так обтяжена діловодством, що ся задачі сповнити як слід сама не може.

По довгій дискусії, в якій брали участь також дооднині члени редакційного комітету, на поставлене і поперте внесення уухвалено предложити внесення С. Яблоківського, О. Савка о означені округи, в яких організаційну працю поручиться головним урядникам, не-члени екзекутиви, а де оснівається інспекторів, зашвидшується інспекторів після статут У. Н. Союза, призначим відповідної нагороди.

Другою справою з черги була, передмова „Свободи" на дневник.

Менаджер А. Савка пояснив, що коли редакційний комітет назадить справи редагування „Свободи", то пропонований нині виходити регулярно яко дневник, коли рівночасно підлягається енергію адміністрації і друкарні, заявляючи при тому, що технічний стан друкарні успіхує усі його сили. З огляду на збільшене завдання адміністрації задля перемін вотеперішній системи, муситься подавити адміністрацію на два департаменти під керму „бізнес менаджера" і „менаджера". Якщо головний уряд залишаємо до співадміністрування „Свободи" і друкарні, то фізично не дасть ради своїй енергії, конечної задля зміни. А Савка зрезигнує із назначеної йому конвенцією посіти платні.

По довгій дискусії, в якій брали участь (кількома наворотами) всі присутні, на поставлене і поперте внесення ухвалено: адміністрацію „Свободи" і друкарні дасться на два департаменти під кермою, бізнес-менаджера і менаджера. До першого будуть належати всі завдання технічної природи, до другого фізичні рекорд і нагляд над персоналом канцелярії, друкарні і експедиції. Застерігається їх спільне конференування і рішення у всіх важних справах. Бізнес менаджер буде мати в своїй управі всі ті самі права, які дотепер мав менаджер „Свободи" і друкарні.

По дискусії, яка виявилась задля повищої уухвали, а відносно якої належить участники не виявили кваліфікацій С. Яблоківського на ту позицію і на користь, яку організацію буде мати задля сталого перебування, було, яко слідує, з дому У. Н. Союза.

Відповідний остаточно приняв сю позицію.

В справі асекурацій дому і уряджень офіси У. Н. Союза на поставлене і поперте внесення прийнято уухвалу: підвищити асекуруванну вартість дому з $8,000 на $14,000, а рекордового уряження з $3.000 на $5.000.

На поставлене і поперте внесення уухвалено: повідомити банки, в яких депозитуються гроші У. Н. Союза, про вибір нових урядників, котрі мають право класти потрібні підписи в імени У. Н. Союза.

На поставлене і поперте контрольною комісією внесення уухвалено інвестувати 100.000 долярів готівки в муніципальні і державні бонди Злучених Держав.

Формально уухвалено закупити машину до адресування для офісу У. Н. Союза.

По відчитанню і дискусії над просьбами о позички на моргечі, на поставлене і поперте внесення уухвалено: не удіяти позичок на моргечі менче як на 6%.

По відчитанню просьб учеників о стипендію і по довгій дискусії над справою стипендій взагалі, на поставлене і поперте внесення уухвалено: уділити стипендії згідно з поданими просьбами, в можливо найкоротшому часі, о зворот давнійше виплачених стипендій від тих стипендистів, що на цепкоший погляд. Поклін душі великій. — Тарасовій Шевченкові. Де памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. Шевченко для своєго народа. — Чому Україна Україною зоветься? — Чому вчити хлопців Тарасові Шевченка. — Жите Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Тарасові Метолійське братство. — Вінчання в творів Т. Шевченка. — Заповіт Т. Шевченка в віршах молит. Ціна. — Ціна

Нові красні видання.

Рідне Слова, збірка повесть і оповідань українських авторів. 290 сторін друку. — Ціна.....$1.75

Кайдашева сім'я, з портретом автора Тараса Шевченка. Сторін 100. — Ціна.....$1.25

Шлях до соціялізму (Ото Бауер). Сторін 48. Ціна 50 цент.

Німецька Селянська війна (Фридрих Енгельс). Сторін 126. — Ціна.....$1.00

Соціяльна революція. (К. Каутський). Сторін 148. — Ціна.....$1.00

Сере життя, розмови на бізнесні теми (Петро Тінай). Сторін 64. — Ціна.....50 цент.

Достойно есть, збірка т. Шевченкові революція. Сторін 32. — Ціна.....25 цент.

Думка (Тарас Шевченко). Сторін 48. — Ціна.....40 цент.

Вибір поезій (О. Олесь-Кобилянська). Ціна.....$1.25

Вибір поезій (О. Федькович). Ціна.....$1.25 цент.

ЯК ПЕРЕСИЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ?

Найлішше висилати на поточний або експресовий мані-ордер, який належить надумити до листа, оставляючи собі відтінок як посьвідку. Такий лист не треба реґіструвати в почтовім бюрі. Почтова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареґіструвати. Пересилаючи почтові марки місто грошей, треба їх добре обвинути в папір, щоби у воскі дні не злипались з собою.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не паперовим грішми, бо ці стоять з Злучених Державах висше ціни. При вимині чеків з Канади належить додавати 15 центів від кождого канадійського паперового долара.

Всі листи належить адресувати:

„SVOBODA"

83 Grand St. Jersey City, N. J.

СПИС КНИЖОК НОВОРІЧНОЇ ПРЕМІЇ

ЯКІ ПРИЗНАЧУЄТЬ ВСІМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, КОТРІ ПРИШЛЮТЬ ПЕРЕДПЛАТИ НА ДНЕВНИК „СВОБОДУ".

З ПОНИЗШОГО СПИСУ НАЛЕЖИТЬ ВИБРАТИ КНИЖКИ НА СУМУ ОЗНАЧЕНУ У ВІДПОВІДІ, ПОМІЩЕННІЯ НА 1-ІЯ СТОРОНІ СЕГО ЧИСЛА.

ОБРАЗИ І ПОРТРЕТИ:

Історичний Образ Українських Володарів. Ціна.....$1.00
Образ цей обнимає в собі 35 осіб і 22 важних инших подій, виключне артистичне, в 10 красках і золоті. Розмір 28х35 цалів. Всі династії представлені в хронольогичним порядку: князьки, галицьки, волинські, литовські і Гетьманщини. Ціна.....$1.00

Великий карти України, величини 21х34 цалі, в 10 красках, на тяжкім папері. — Ціна.....50 цент.

ВТід Богдана Хмельницького до Кобзи, прекрасний образ, 24х32 цалів величини, з 21 знимий малюнок українського артиста маляра п. Івасюка. Ціна.....$1.00

Портрет Тараса Шевченка, один з найкращих з малюнків українського артиста-маляра п. Красівського, 28х22 цалів величини. Ціна.....50 цент.

Портрет Івана Франка, друкований на гарнім папері, величини 11х19 цалів. Ціна потому на коли з супровідом фортепіяна. Ціна.....$1.50

Варшавянка, мужний хор. Ціна.....50 цент.
Бандурівна, мужний хор. Ціна.....20 цент.
Де ти бродиш, моя доле, пусті ті очери „Ві" на тенор і баритон. Ціна.....25 цент.
За Тебе Україно, мужеський хор. Ціна.....30 цент.
За Тебе Україно, мішаний хор. Ціна.....30 цент.
Збірка українських народних пісень, на сопрано, мандолину, кларнет, саксофон, баритон, альто і тромбон. — Ціна.....$1.00
Звуки України на фортепіян. Містить: 1) Дівча в сінях стоїть. 2) Ой на горі зеленівшла. Видание Укр. Музич. Спілка. — Ціна.....35 цент.
Загадка, мішаний хор. Ціна.....25 цент.
Козацький марш, мужеський хор. Ціна.....30 цент.
Образ рожі, мішаний хор голос, сопран або тенор — Ціна.....40 цент.
Побратався сокіл, мішаний хор. Ціна.....30 цент.
Реве та стогне, мужеський хор. Ціна.....20 цент.
Разом товариші в могу, мужеський хор. Ціна.....25 цент.
Смілo дріт не терпіте, мужеський хор. Ціна.....30 цент.
Смілo дріт не терпіте, мішаний хор. — Ціна.....30 цент.
Шарварок. Ціна.....50 цент.
Як умру, то поховайте, мужеський хор. Ціна.....20 цент.
5 пісень за 5 центів. 1) Український народний гимн. 2) Американський гимн. 3) Марш соколів. 4) Марш соколів. 5) Марш січовий.

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА.

Бондарівна. Драма в 4. діях з 5. відслоєм.—Ціна 20 цт
Вакансія хата. Пролог. Для виновесна програмки при отворенню пасажі. Відповідні для 3 читальень.—Ціна 10 цт
Виховальщ. Народна комедія в 3. діях зі співами і танцями. Ціна.....25 цент
Гей на Івана, гей на Купала, оперетка в одній дії, написав Петро Фостик. Ціна.....15 цент
Два дивчини і одна фіртка. Комедія в 1. дії.—Ціна 15 цент
Зоря нового життя. Комедія в чотирох діях.—Ціна 30 цент
Гостина сьв. Николая, драматична гра для дітей, соч. — Ціна.....10 цент.
Капрань Тимко або Що нас губить? Народна мельодрама в 5-ох актах. І. Мидловського. — Ціна.....30 цент.
Колядне Святання, історичний образ на 3 дії з роду 1648. — Ціна.....40 цент.
Кара за Гріх, сумний образ з життя американського народа, в 3-ох актах. — Ціна.....35 цент
Колядне Святання, на три дії. — Ціна.....25 цент
Лунжик Аристократ. Народний образ в двох діях. — Ціна.....15 цент.
Не коли. Образ з життя народа в одним актї.—Ціна 10 цт.
Несьвяшна, драма в 3-ох діях зі співами і танцями. Ціна.....15 цент.
Ох! не коли двоє. Оперета в 3-ох діях.—Ціна 25 цент.
Ой не коли двоє. Оперета в одній дії. Народна. — Ціна.....25 цент.
Пригоди Ревізора. Комедія з співами. (В перебірці Александрова. — Ціна.....30 ц
Пан Штукаревич або оказія ніде не бувало, Сільські сцени в 2. дії. З життя народа. — Ціна.....35 цент.
Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах, написав Роман Сурмач. — Ціна.....25 цент.
Пекло и кагі. Образ з життя народа в одній дії.—Ціна 15 ц.
Сокольник, комедія в 4-ох діях. — Ціна.....25 цент.
Сатана в бочці. Комедія зі співами в 1. дії. Ціна 10 цент.
Страйк. — Сценічний образ в трох діях з життя хліборобів з Галичині. (Штука для аматорських театрів). — Ціна.....25 цент.
Свовруха. — Комедія в 3 діях.....25 цент.
Сватанє на Гончарівці, українська оперета на 3 дії. — Ціна.....35 цент.
Тато на заручинах. Міщанська пригода в одній дії. — Ціна.....10 цент.
Украдене щасте. Драма з сільського життя в 5-ох діях. Написав Іван Франко. — Ціна.....25 цент.
Хто винен, драма з трох дій. — Ціна.....25 цент.

КНИЖКИ.

Американські трощі. — Кобзи. (Бакка.) — Емігранти. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Богдан Хмельницький в Галичині (2 ілюстрації). Письмо (6 ілюстрації). — Фізіольна горівка. — Не в добрий час (14 ілюстрації). — Дні, нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Вільний чоловік і інші оповідання. — Ціна.....40 цент.
Вороб'ї в природі. Умірковлений в праці. (В. Винниченко). Заграв. Оселядок „Фортуни". Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....20 цент.
Вісова книжечка, в 17 образками. Гумористично-сатиричний образок. — Ціна.....10 цент.
Вісник, в собі багато смішних віршів, дотепів і оповідань. — Ціна.....35 цент.
Гетьман Мазепа. Дуже поучаюча книжка в ілюстрацій. — Ціна.....25 цент.
Гаси огонь поки не розгорів ся і інші оповідання. — Ціна.....20 цент.
Генофефа. — Ціна.....30 ц.
Гриць і Гуцулка. — Ціна.....10 цент.
Дяк. Оповідання Марка Вовчка. — Ціна.....20 цент.
До любов там і Бог. — Ціна.....15 цент.
Житє, заробки, організації і т. п. в Злуч. Державах. Дуже пізнава розправа про відносини праці в житі в Америці. — Ціна.....15 цент.
І. Жбіндр. П. Оферма. Новели в військового життя. — Ціна.....30 ц.
Жінка і її значінє в суспільнім житю. — Сільський будинок (3 ілюстрації). — Смерть отаманова. — Кучерик. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Зимне життя. Пашкевич. Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Збірка оповідань. Нитка. Сашко-біс. Вересень. Панна. 8 сял. Чорт і Мигачиха. Бокачіо. Милосердність. Слон і чоловік. Кобра дочка. — Ціна.....20 цент.
Зі розьвоєго Уквайно. — Ціна.....15 цент.
Загальна етнографічна мапа східної Европи, колоровання, величини 12х13, з точними поясненнями в англійській мові. — Ціна.....10 цент.
Загальна фізична карта України і суміжній краї, величини 11х16, колоровання, в англійській мові. — Ціна 5 цент.
Збірка повістей. — Ціна.....10 ц.
За щастєм. — 6 со найкращих оповідань з козацького старинним, сучасного письменника Андр. Чайковського. — Ціна.....35 цент.
З життя перського чоловіка, дуже поучаюча, ілюстрована книжечка. В кождім домі дуже потрібна. Прочитай цю книжечку життя перського і сільських звичаїв. Ціна.....35 цент.

3 років війни. Сатиричні ілюстрації з европейської війни. Оповідання, відомости і інформації про українській народ, про старий край і Америку, богато ілюстрацій. Ціна 150 цент. — Ціна.....80 цент.
Ілюстрована збірка. Вуся (8 ілюстрації). — Катерина (3 ілюстрації). — Ци і Семіраміда (2 ілюстрації). — Лист турецького султана Запорожським козакам. Відповідь запорожців турецькому султанови (1 ілюстрація). — Алькоголізм і діти (ілюстрація). — Ціна.....20 цент.
Історія заломена Злучених Держав Північної Америки. — Сам. Сам. Самі. Що до самість ся в цілої. Адреси. — Як Свіжість шось по ночи волило і що то було? (1 ілюстрація). — Бог на землі (індійська казка). — Свати. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Коротка історія Руси до зруйнованя Січи, Містить зразки образків руських князів і гетьманів. Ціна 10 цт.
Мамин про людей. Вісті: Як Іван видів культура. Кандирівка Івана з жидами. Як Іван видів жидів на гриби, в ягідах у стані потопив. Мудрик з жидом в спідниці. Ци і жид. Казка про жида. Як жид Русь-ина пропив. Хто такий жид в натурі?. — Ціна.....10 цент.
Казки за Циганів. — Ціна.....10 цент.
Лис Микита, 3 німецького переробив Іван Франко (23 ілюстрації). — Ціна.....10 цент.
Лицарі і Опришки. — Ціна.....25 цент.
І. Лист шкипара до людолюва і відповідь. II. Про альгатоль. — Ціна.....10 цент.
І. Маска. II. Краса. Дуже гарне оповіданє.—Ціна 10 цт.
І. Маска. II. Краса. Дуже гарне оповіданє. — Ціна 25 цент.
Монольоги, ч. 1. — Ціна.....20 цент.
Монольоги, ч. 2. — Ціна.....20 цент.
Монольоги ч. 3. — Ціна.....20 цент.
На вічний спокій. Про оживлянє за рідні пригоди в чужім краю. — Ціна.....15 цент.
Навад на Січ. — Павло Полуботок. — Ціна.....5 цент.
Огонь на тудлах чабанів (3 ілюстрації). Сталовщик — Ціна.....Ніко Мутяка. — Свячичий сни. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.
Оповіданє о військового життя і вчиш. — Ціна.....15 цент.
Оповіданє Пантелеймона Куліша. — Ціна.....15 цент.
Оповіданє Олекси Стороженка. — Ціна.....15 цент.
Про Батька козацького Богдана Хмельницького. Ціна 30 ц.
Починок. Пашисав Богдан Лепкий. — Ціна.....15 цент.
Приятелі і дехлящі на весілях, хрестинах і забавах. — Ціна.....10 цент.
Розмова Полька з Русином. — Дуже веселий вірш, в котрім Русин висьміває польську пишу.—Ціна 10 цт.
Серце не навчити. — Ціна.....20 цент.
Сьвято весни. — Вогні між ними. — Христос Воскрес. — До кождого воду тягне. (2 ілюстрації). — Тепола (1 ілюстрація). — Мати. — На Великдень. — Старинний цвічай. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....20 цент.
Сільська школа. Оповіданє. — Ціна.....10 цент.
Серце не навчити. — II. Побратими. — III. Вістун. — Ціна.....10 цент.
Справжня пісьта. — Оповіданє М. Гоголя з малоруських часів (з многий образками). — Ціна.....20 цент.
Сумна казка. Вміст: Сумна казка. На горі. Як нам перекинуть дощ. Дещо про давних богів. — Ціна.....10 цент.
Стопа. — Ціна.....10 цент.
Сьвітові банки в оповіданю Степана Руданського. — Ціна.....15 цент.
Сплачений долг. Оповіданє з мішанського життя. Написав Данило Мордовець. — Ціна.....10 цент.
Тарас Шевченко (17 ілюстрації). — Ціна.....20 цт.
Товаришка порожка, для веселої розривки в кружку знакомих. — Вміст: Вороженє будучности для женщин. Вороженє будучности для мущин. — Ціна.....15 цент.
Український штукар. 212 гарних штук до забави.—Зміст: Часть І. Забави фізичні і хімічні. Часть II. Штуки в картами. Часть III. Штуки рахункові. Часть IV. Штуки маробленні. — Ціна.....15 цент.
Хто з чого жие? — Розвязка на тлі економічнім). — „Земля рече". — Ціна.....15 цент.
Хорунжі с Гарнізові, оповіданя з військового життя написав Іван Франко. — Ціна.....15 цент.
Народівні пригоди убогого Омара і султанової дочки Зуліми. — Ціна.....20 цент.
Чарівний кіт. Переклад з англійського. — Ціна.....10 цент.
Шевченко і його Україна. Зміст: Заповіт. — На тій ченковій могилі. — Поклін душі великій. — Тарасовій Шевченкови. До памятник Тараса? — Памяти Тараса Шевченка. — Шевченко для своєго народа. — Чому Україна Україною зоветься? — Чому вчити хлопців Тарасові Шевченка. — Жите Тараса Шевченка. — Шевченко між народом. — На Тарасовій могилі. — Тарасові Метолійське братство. — Вінчання в творів Т. Шевченка. — Заповіт Т. Шевченка в віршах молит. Ціна. — Ціна.....15 цент.
Що то є вимінка? Початки кооперативи (5 ілюстр.). Козацька пісьта. Цікаві Бубенко-Шумський. Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....20 цент.
Як мужик ходив до царя праця шукати (оповіданє). Дві пені (оповіданє). Мадям Полоніка пора (оповід.). Ля Стеціа, тобота кінчая (оповіданє). — Ціна.....15 цент.
Як люди жили в Норвегії і інші оповідання. — Приятель. — Смерть. — Се така бида, що „горе їй на належних вулиці". — Ціна.....15 цент.
Як закладати читальні і вести бібліотеки. — Чому рік ма 365 днів. — Що таке грім. — Алькоголь, шкідливий отрут. — Шинок. — Чотири дні. (Всеволод Гаршин). — Заповіт Василя Мудрого. — Дні нашої слави і недолі. — Ціна.....15 цент.

НОВІ КРАСНІ ВИДАННЯ.

Рідне Слова, збірка повесть і оповідань українських авторів. 290 сторін друку. — Ціна.....$1.75
Кайдашева сім'я, з портретом автора Тараса Шевченка. Сторін 100. — Ціна.....$1.25
Шлях до соціялізму (Ото Бауер). Сторін 48. Ціна 50 цент.
Німецька Селянська війна (Фридрих Енгельс). Сторін 126. — Ціна.....$1.00
Соціяльна революція. (К. Каутський). Сторін 148. — Ціна.....$1.00
Сере життя, розмови на бізнесні теми (Петро Тінай). Сторін 64. — Ціна.....50 цент.
Достойно есть, збірка т. Шевченкові революція. Сторін 32. — Ціна.....25 цент.
Думка (Тарас Шевченко). Сторін 48. — Ціна.....40 цент.
Вибір поезій (О. Федькович). Ціна.....$1.25
Вибір поезій (О. Олесь-Кобилянська). Ціна.....$1.25 цент.

ЯК ПЕРЕСИЛАТИ ПЕРЕДПЛАТУ?

Найлішше висилати на поточний або експресовий мані-ордер, який належить надумити до листа, оставляючи собі відтінок як посьвідку. Такий лист не треба реґіструвати в почтовім бюрі. Почтова марка. Пересилаючи паперові гроші, треба конечно такий лист зареґіструвати. Пересилаючи почтові марки місто грошей, треба їх добре обвинути в папір, щоби у воскі дні не злипались з собою.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order, а не паперовим грішми, бо ці стоять з Злучених Державах висше ціни. При вимині чеків з Канади належить додавати 15 центів від кождого канадійського паперового долара.

Всі листи належить адресувати:

„SVOBODA"

83 Grand St. Jersey City, N. J.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. Свв. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться дня 16 січня с. р. о годині 2.30 пополудни в домі. Горожанський, 1020 N. Франклин ул. В кождий місяць мітінґи бувають в другу неділю місяця, а не в третю, як було давнійше. Буде справдане контрольної комісії і передача уряду старим новому, в котрім голова вибраний Жмурко, предс.; Н. Сказа вибраний, секр.; Ю. Пікор, кас. І. Федор, буфетний секр.

СЕНТРАЛІЯ, НА. Бр. св. Михаїла, від. 98, дає до відома, що річний мітінґ тому відбудеться дня 16 січня, 1921, о годині 1-ій по обіді. Проситься усіх членів на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Члени, що не заплатили своїх належностей, будуть задавнені Каштанюк і В. Левчик по $10.00; Р. Слободян $7.00; С. Миланович; І. Бавернак, В. Гасіл, А. Савка, Д. Андрейко, О. Рейвак, Ю. Лотоцький по $5.00; М. Мурашко $2.00.

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

ЮНІОН ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. „Любов" від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що мітінґ відбудеться в церковній залі дня 16. січня. Буде виміна уряду за 2-ий квартал 1921. На мітінґу буде справоздане рахунків за старий рік, тож всі члени повинні явитись на той мітінґ і виправити свої належності. Голівний предс. А. Нашук, секр.; М. Волошин, фін. секр.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР САМУЛ КАУФМАН, М. Д.

спеціяліст хронічних і внутрішніх хвороб.

Години приняття: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

НЕДУГИ МУЖИН
DR. KOLER

638 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.

Говорить по українськи.

Др. Колер відбув свої студії в Росії і має 28 літ досвіду у лічению мужеських недуг, особливо, почтово не лічу. Години приняття: від 9. рано до 9. вечер, а в неділі від 9. до 2. пополудни.

ДОКТОР ЗИНС

СПЕЦІЯЛІСТ.

Говорить по українськи.

Має 25-літну практику в „Нью Йорк Пост Градуейт Госпітал" і „Джан Гокінс Госпітал" в Балт.

Безплатні X-Ray оглядини.
Години приняття: від 9. рано до 8 вечер. В неділі від 9. рано до 4. пол.
110 East 16th Street, New York.
між Irving Pl. & Union Square.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕННЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці місцеві оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точнів програмів, імен осіб беручих участь і без-повних поклинів).

NEW, YORK, N. Y.

Заходом Тов. „Борці Визволєня України" товариство „Руско-Український Народний Театр" відограє в неділю, дня 16-го січня 1921 р. в Українськім Нар. Домі, 217 E. 9th Street, New York, комедію в 3-ох діях, П. Куліша **НЕВОЛЬНИК**, в галі т. Я. Онущака, дня 16 січня с. р. Початок о годині 7.30. На сей концерт і представленє, яке ни буде дуже гарне і нашій околиці, запрошує цілу і сердечно так місцевих як і дооколичних родинних устроюючий
КОМІТЕТ.

ВІЛЬНА УКРАЇНІ!

СПРОВАДЖУЙТЕ СВОЇХ КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ ПОКИ ЩЕ ЧАС.

МИ ВИРОБИМО ВСІ ПОТРІБНІ ЛЕГАЛЬНІ ПАПЕРИ І СПРОВАДИМО ВАШІ РІДНІ З КРАЮ ДО АМЕРИКИ БЕЗ ЖАДНОГО КЛОПОТУ І ВЕЛИКИХ КОШТІВ В НАЙКОРОТШИМ ЧАСІ.

Цінник до старого краю виробляємо ПАШПОРТИ листовні в цілім краю.

Продаємо шіфкарти до всіх портів на найбільші і найшвидші кораблі разом з цінатом коліформ по найнижших цінах компаніяних.

Купно асекуруємо від випадків як до Вашої місцевости.

Посилаємо гроші до старого краю по найнижчім курсі і з осьмо гарантією.

По всі інформації зверткайтесь листовно або приходіть самі до:

MORRIS ENGEL, UKRAINIAN BANKER,
129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

SOUTH BETHLEHEM, PA.

Співацько-Драматичний Кружок з Allentown, Pa. відограє представленє **ЗА СИРОТОЮ БОГ З КАЛИТОЮ**, образ драматичний з життя народа в 5-ох актах, зі співами в суботу, дня **15. січня 1921 р.** в Українській галі при 3-ій і Карбон улиці в Саут Бетлегем, Па. Початок о годині 7-ій вечер. Після представленя буде забава з диріґент: Гр. Пипюк. Весь дохід на українську гр.-кат. церков. Отсим запрошуємо всіх Українців і Українок з Бетлегем, Аллентавн і других дооколичних плейїзів. Представленє дуже гарне і почуваюче, хто прийде не пожалує, а хто не прийде, той дуже дуже довго жалувати, що не видів так гарної штуки, за що ручить
КОМІТЕТ.

SHAMOKIN, PA.

Заходом товариства співацького „Бандурист", відбудеся в неділю, дня **16. січня 1921 р.** в Шамокін, Па. в церковній **КОНЦЕРТ** і представленє **„НЧУ ВИФЛЕЕМСЬКА".** Представленє відбудеся о годині 2.30 пополудни а вечером о годині 7.30. На сей концерт і представленє, яке ни буде дуже гарне і нашій околиці, запрошує цілу і сердечно так місцевих як і дооколичних родинних устроюючий
КОМІТЕТ.

NORTHAMPTON, PA.

Заходом Аматорського Кружка при читальні ім. Ів. Франка, відограється дрема в 5-ох діях **„НЕВОЛЬНИК"**, в галі т. Я. Онущака, дня **16. січня с. р.** Вступ 50 і 35 цент., діти 10 цент.
КОМІТЕТ.